

JBR HELLAS LTD.

Business Consultants
A member of Horwath
Franchise Consulting Services
Group in association with Eversheds

31, Voukourestiou str.
106 73 Athens, Greece

Tel. +30-210-36 05 002
Fax. +30-210-36 06 935

www.jbrhellas.gr

ΕΛ. Βενιζέλος: Απολογισμός και προοπτικές μετά από ένα χρόνο λειτουργίας

Αρης Ικκος – Γενικός Διευθυντής JBR Hellas

Stefan Merkenhof – Senior Consultant JBR Hellas

Η **JBR Hellas**, www.jbrhellas.gr, είναι διεθνής εταιρεία Συμβούλων σε Θέματα Στρατηγικής, Ερευνών Αγοράς και Χρηματοοικονομικά Θέματα.

Στις 28 Μαρτίου ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, Ελ. Βενιζέλος, συμπληρώνει ένα χρόνο λειτουργίας του. Η οικονομική κάμψη αλλά και οι τρομοκρατικές επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου, επέδρασαν αρνητικά στη διεθνή τουριστική βιομηχανία γενικά και την αεροπορική ειδικότερα, αναστρέφοντας τη διεθνώς παρατηρούμενη ανάπτυξη των βιομηχανιών αυτών για πολλές δεκαετίες. Ετσι και το Ελ. Βενιζέλος δεν απέφυγε τη μοίρα όλων των αεροδρομίων, παρουσιάζοντας σε σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης χρονιάς για το «Ελληνικό», μια πτώση της τάξεως του 20% στην κίνηση των επιβατών το τελευταίο τρίμηνο του 2001, αναστρέφοντας μια σημαντική αύξηση που είχε παρουσιαστεί στην κίνηση το 1^ο εξάμηνο της λειτουργίας του (28/3 – 30/9/2001) .

6 μήνες μετά την 11^η Σεπτεμβρίου, η αντιστροφή της θετικής τάσης έχει ενταθεί εντελώς με την αποχώρηση σημαντικών αεροπορικών εταιρειών από το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος (Virgin Atlantic, Gulf Air και Ethiopian Airlines), με χρεωκοπίες (Akon Airlines) και με μειωμένες δραστηριότητες (η Aegean/Cronus περιόρισε τις πτήσεις Αθήνας – Λονδίνου, οι Ουγγρικές Αερογραμμές Malev μείωσαν τις προγραμματισμένες πτήσεις τους και τις εκτελούν με μικρότερα αεροσκάφη). Επιπλέον η Ολυμπιακή στα πλαίσια των ύστατων προσπαθειών για την επιβίωσή της περικόπτει δραστικά τα δρομολόγια της.

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε πρόσφατα η εταιρεία συμβούλων JBR Hellas, www.jbrhellas.gr, ανάμεσα σε ορισμένες από τις μεγαλύτερες αεροπορικές εταιρείες και τους μεγαλύτερους tour operators εισερχόμενου τουρισμού της Ελλάδας, το επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο κινείται το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος δεν υποστηρίζει το όραμα της διοίκησης του αεροδρομίου για να καταστεί **κόμβος (hub) της Νοτιοανατολικής Ευρώπης**, που θα βρίσκεται στο κέντρο των τριών ηπείρων και θα εξυπηρετεί στη σύνδεση της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου, της Μέσης Ανατολής, των Βαλκανίων, της Αφρικής και της Ελλάδας με Ευρωπαϊκούς και υπερπόντιους προορισμούς.

Όπως δήλωσαν οι κκ. Ικκος και Μέρκενχωφ, στελέχη της JBR Hellas, «η στρατηγική καθιέρωσης ενός αεροδρομίου ως κόμβου, βασίζεται στους μετεπιβιβαζόμενους επιβάτες (transfer passengers). Σύμφωνα με την έρευνα μας, το επιχειρηματικό περιβάλλον για την επίτευξη του στόχου ανάδειξης του Ελ. Βενιζέλου σε κόμβο είναι εξαιρετικά αντίξοο, σε ότι αφορά στο κοντινό μέλλον». Όπως προέκυψε από την έρευνα:

- Καμία «ισχυρή αεροπορική εταιρεία» (strong local carrier) δεν έχει ως βάση της τον Ελ. Βενιζέλο. Η ύπαρξη μιας τέτοιας εταιρείας, που να έχει μερίδιο αγοράς τουλάχιστον 50%, και σημαντικές στρατηγικές συμμαχίες, είναι απαραίτητη για την επίτευξη του στόχου. Η κατάσταση γύρω από την Ολυμπιακή Αεροπορία είναι πολύ αβέβαιη, ειδικά μετά την κατάρρευση των προσπαθειών για την ιδιωτικοποίησή της. Σίγουρα δε η κατάσταση αυτή έχει επιδεινωθεί με τις πρόσφατες κινήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διερεύνηση του κατά πόσον η κυβέρνηση έχει χρηματοδοτήσει την Ολυμπιακή με τρόπο που να εμπίπτει στις διατάξεις του αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Αντίθετα, οι ανταγωνιστικοί αερολιμένες Ρώμης, Βιέννης, Κωνσταντινούπολης και Μιλάνου διαθέτουν αρκετά ισχυρούς τοπικούς μεταφορείς με εκτενείς ανταποκρίσεις / διασυνδέσεις.
- Το Ελ. Βενιζέλος είναι ένα από τα ακριβότερα αεροδρόμια της Ευρώπης
- Το αεροδρόμιο είναι εστιασμένο στην εξυπηρέτηση του ταξιδιώτη αναψυχής και όχι του ταξιδιώτη business. Η ανάπτυξη ενός αεροδρομίου ως κόμβου (hub)

προϋποθέτει το σωτό μίγμα ταξιδιωτών business και αναψυχής, αφού μετεπιβιβαζόμενοι είναι κυρίως οι ταξιδιώτες business. Η προσέλκυση των ταξιδιωτών αυτών βασίζεται στη διαθεσιμότητα και συχνότητα ανταποκρίσεων (connecting flights), και σε προσφερόμενες υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα η δυνατότητα επιλογής ενός καλού εστιατορίου ή η παροχή επιχειρηματικών υπηρεσιών (business services).

Από την άλλη πλευρά οι αεροπορικές εταιρείες και οι tour operators που συμμετείχαν στην έρευνα εξέφρασαν την πεποίθηση ότι οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές βρίσκονται στην προσέλκυση διεθνών ταξιδιωτών στην Αθήνα, καθώς οι δυνατότητες ανάπτυξης της αγοράς που βασίζεται στην Ελληνική αγορά είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας και ως εκ τούτου περιορισμένη στα επίπεδα του 3-5% ετησίως.

Η Ελλάδα είναι πλέον ένας εδραιωμένος και αναπτυσσόμενος τουριστικός προορισμός με 13 εκ. αλλοδαπών τουριστών τον χρόνο. Η Αθήνα, από την άλλη πλευρά, έχει παρουσιάσει μια σταθερή μείωση των επισκεπτών που υποδέχεται τις τελευταίες δεκαετίες. Με τη βοήθεια των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004, η Αθήνα έχει τη δυνατότητα να προωθήσει τον τουρισμό της και να αναδείξει τα ιστορικά της μνημεία, τα μουσεία της, το εμπορικό της κέντρο αλλά και τις παραλίες της, τη νυχτερινή της ζωή κλπ. Η Αθήνα μπορεί επίσης να αποτελέσει προορισμό για διήμερες ή τριήμερες διακοπές, στην αρχή ή στο τέλος ενός ταξιδιού σε άλλα μέρη της Ελλάδας.

Είναι προφανές ότι η επίτευξη του στόχου αυτού απαιτεί τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων πλευρών σε αυτήν την προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένων των υπουργείων, του ΕΟΤ, των γραφείων ταξιδίων, των αεροπορικών εταιρειών κλπ. Καίρια σημασία έχει και η υλοποίηση των έργων σύνδεσης του αεροδρομίου με τον προαστιακό, της ολοκλήρωσης της Αττικής Οδού και της βελτίωσης του marketing και της διαφημιστικής καμπάνιας της Αττικής.

Η βάση ήδη υπάρχει: η έρευνα της JBR Hellas επίσης έδειξε ότι το Ελ. Βενιζέλος θεωρείται ένα από τα πιο μοντέρνα αεροδρόμια της Ευρώπης. Σύμφωνα με την έρευνα:

- διοικείται με επιτυχία και έχει ομαλή λειτουργία

- είναι λειτουργικό και πολύ καλά οργανωμένο
- είναι καθαρό και καλά φωτισμένο
- έχει ένα ικανοποιητικό επίπεδο διευκολύνσεων για τους επιβάτες όπως και τις αεροπορικές εταιρείες

Εάν όλες οι πλευρές συνεργαστούν, θα επωφεληθούν όλοι από τον αυξανόμενο αριθμό των ταξιδιωτών / επιβατών. Επιπλέον, η βραχυπρόθεσμη αύξηση των αφίξεων διεθνών ταξιδιωτών στο Ελ. Βενιζέλος θα διευκολύνει στην επίτευξη του μακρυπρόθεσμου στόχου να γίνει κόμβος στην νοτιοανατολική Ευρώπη καθώς οι επιβάτες προτιμούν να κάνουν transfer σε ένα αεροδρόμιο με το οποίο είναι εξοικειωμένοι από προηγούμενα ταξίδια τους.